

nisterstvo zahraničných vecí so žiadosťou, aby aj italský minister zahraničia Ciano bol upozornený na následky.

Policajný riaditeľ:
Dr. Jusko, v. r.

SNA, MV, kart. 3, D/IV. C, č. 1 394. Odpis, strojopis.

¹ Pozri dok. č. 11, pozn. 1.

² Vládna kríza trvala od 23. do 28. 11. 1938. Regent M. Horthy opäť poveril B. Imrédyho zostavením novej vlády.

³ Starší brat ministra F. Ďurčanského.

⁴ Pozri dok. č. 31, pozn. 2.

⁵ Pražské MZV 23. 12. 1938 oznámilo vyslanectvu do Budapešti, že „získalo správu od hodnovernej osoby, podľa ktorej maďarski poslanci z obsadeného územia sú pod policajným dozorom. V Budapešti je obava z prípadnej akcie Česko-Slovenska proti Maďarsku na okupovanom území. G. Szülló sa vyslovil pred jedným bratislavským občanom, že s tunajšími hlupákmi sa vôbec nechá hovoriť (myslel na vládne kruhy v Maďarsku). Pri Nových Zámkoch sa začala ostrá perzekúcia osôb, ktorí nesúhlasia s maďarským režimom“. – AMZV ČR, ZÚ Budapešť 1938, kart. 9, č. 775.

⁶ K. Kánya abdikoval z funkcie ministra zahraničných vecí 28. 11. 1938.

⁷ I. Csáky 10. 12. 1938 bol menovaný za nového ministra zahraničných vecí Imrédyho vlády

1. december 1938, Budapešť.

Správa o výsledkoch rokovanií v oblasti hospodársko-finančnej, obnovenia hospodárskych kontaktov a železničného spojenia s obsadeným územím.

Ve schůzích hospodársko-finančnĕ-dopravní komise konaných ve dnech 29. – 30. listopadu t. r. obĕ delegace se shodly, aby dnem 5. prosince t. r. zahájena byla výměna zboží mezi Československem a Maďarskem přes demarkační čáru, která se stává celní čárou, dále, aby od tehož data otevřen byl na demarkační linii pohraniční styk na základĕ principů obsažených v konvenci ze dne 17. listopadu ¹ t. r. a aby současnĕ zahájena byla t. zv. sousedská železniční doprava mezi Slovenskem a Podkarpatskou Rusí s jedné a mezi odstoupeným územím s druhé strany. Otevření železniční dopravy vázali Maďaři na repartici železničního parku. I v této věci docíleno bylo dohody v tom smyslu, že než bude definitivně rozhodnutá otázka „ordnungsmässiger Zustand“, bude dán Maďarsku k dispozici určitý počet vozidel, na němž se obĕ strany dohodnou. Toto stanovisko bylo schváleno maďarským kompetentním ministrem, čímž byla vyloučena otázka předání a conto.

Pokud jde o mezinárodní spoje nebylo námitek s maďarské strany, aby i tyto spoje byly otevřeny a tak dojde k jejich provozu pravděpodobně koncem první polovice tohoto měsíce (na příklad trať Budapešť – Bratislava – Praha – Berlín má býti otevřena mezi 7. a 12. prosincem t. r.)

Otázky železničních spojů vyřešeny byly v 15ti protokolech, které budou dne 12. prosince souhrnnĕ podepsány a budou zaslány přísluným úřadům.

Pokud jde o spojení s Rumunskem přes Halmei, oznámí Maďaři v těchto dnech datum, kdy bude moci býti obnoveno spojení.

V otázce spojů Košice – Orlov a kompensací za tyto spoje zahájeno bude jednání v úterý

prištího týdne. Bude-li potrebi odborníku z československého ministerstva železnic, budú tieto telefonicky pozváni.

Pokud jde o adaptaci protokolu ze dne 22. prosince 1937 naléhali Maďari, aby českoslovenští odborníci přijeli již tento týden. Teprve po vysvětlení, že českoslovenští odborníci právě studují otázky související s modifikací protokolu, přistoupili Maďari nato, aby jednání započala příští týden.²

Na konec se podotýká, že zástupci Národních bank zahájili již jednání a doporučují v dohodě s delegací, aby co nejdříve ustanovena byla komise finanční, ježto jejich jednání úzce souvisí s otázkou státního dluhu.³

Za přednostu československé delegace:
Dr. Niederle v. r.

AMZV ČR, PrS, kart. 60, f. 11, č. 177 022/II-38. Kópia, strojopis.

¹Ide o obchodnú dohodu medzi Česko-Slovenskom a Maďarskom z roku 1937.

²Pri rokovaní, ktoré začalo 9. 12. 1938 v Budapešti, išlo o úpravu obchodného styku medzi obidvoma štátmi vychádzajúceho z obchodnej zmluvy z roku 1937 a podpísaného protokolu 12. 12. 1937, ktoré určovali vzájomné kontingenty. Na rok 1938 sa pôvodne predpokladala výmena tovarov v hodnote 200 miliónov korún, avšak po viedenskom rozhodnutí bola prerušená.

Podľa oznámenia MZV Predsedníctvu ústrednej vlády zo začiatku decembra 1938 česko-slovenská vláda sa pri rokovaní bude usilovať o úpravu vzájomných kontingentov tak, aby zodpovedali súčasnej česko-slovenskej výrobe a potrebám odstúpeného územia. – AMZV ČR, KV, kart. 46, f.: Jednání s Maďarskem 1938, č. 175 326/VI-8/38.

³Maďarský záznam z hospodársko-finančnej a dopravnej komisie hovorí o záujmoch maďarskej strany pri rokovaní. V zázname sa uvádza: „Dosišla sa zhoda v tom, že bude obnovená obchodná výmena na základe dohody z 22. 12. 1937 a to počnúc 5. 12. 1938. Nová úprava bude brať do úvahy zmenené okolnosti a rokovania v tomto smere už začali v užšej komisii. Tá dnes zasadá prvýkrát. Dosišla sa zhoda v tom, že dohoda o pohraničnom styku zo 17. 11. 1937 od 5. 12. 1938 sa rozšíri aj na novú hranicu. Ohľadne železničnej dopravy komisia prijala návrh vypracovaný expertmi v 9 protokoloch k jednotlivým otázkam. Železničný styk medzi dvoma štátmi menšieho významu začne 5. 12. 1938. Ohľadne medzinárodnej dopravy v otázke železničnej trate cez Čierny Arđov nedošlo k dohode. Československá delegácia neprijala maďarský návrh, aby 2 železničné trate vedúce do Poľska mali na starosti Maďarské štátne železnice. Naproti tomu navrhla vzájomné záväzky na železničnej trati Košice – Orlov a Košice – Seľfuš – Jasina. V tejto veci maďarská delegácia vyhlásila, že podá o tom hlásenie svojej vláde a potom dá odpoveď. Československá delegácia žiadala, aby 5. 12. 1938 bola otvorená aj železničná prevádzka na trati Halmei – Čierny Arđov. Maďarská strana vyhlásila, že požiada o vyjadrenie svojej vlády. Československá delegácia v princípe prijala maďarský návrh z minulého zasadnutia, podľa ktorého na odvetu za rusínske drevo súhlasí, aby Maďarsko dodávalo pre rusínske obyvateľstvo nielen kukuricu, ale aj raž a pšenicu. Za tým účelom o pár dní prídu experti do Budapešti. Pokiaľ ide o železničný park, experti už predtým rokovali. Doteraz československá strana maďarské požiadavky splnila iba na jednu štvrtinu. Vyhlásila, že k otázke pristupuje dobromyseľne. Na znak toho chce dopredu odovzdať určité množstvo železničných vozňov. Ku konečnému rozhodnutiu môže dôjsť len na základe „ordnungsmässiger Zustand“ a kritérií prijatých subkomisou. V prípade nezhôd, bude potrebné sa obrátiť na arbitrov. Pokiaľ ide o záležitosti poštové, zásobovanie elektrinou, tabakových príjmov, sociálneho poistenia, národných bánk a v otázkach železničného styku, experti už rokujú alebo začnú v najbližšom čase“. – ZM HÚ SAV, FMMZV, inv. č. 2239, K – 53, Kúm. pol. 1938-7/7-4199. Záznam P. Sebestyena zo zasadnutia hospodárskej komisie z 29. 11. 1938.

1. december 1938, Budapešť.

Odpoveď a výhrady česko-slovenskej delegácie k maďarskému návrhu o vzájomnej výmene obcí na slovensko-maďarskej delimitačnej čiare.